

Sygn. akt IV CZ 50/06

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

w sprawie z powództwa J.G.

przeciwko "P." SA

o rentę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 czerwca 2006 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 10 maja 2006 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 maja 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 marca 2006 r. Według jego oceny opłatę podstawową pobiera się od podlegających opłacie pism (w tym apelacji) wnoszonych także przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych. Stosownie do art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398, dalej „u.k.s.c.”), opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego wpisowi. Skoro więc opłata nie została uiszczona należało zastosować art. 130² § 3 k.p.c.

W zażaleniu pełnomocnik powoda, podnosząc zarzut naruszenia art. 101 ust 3 u.k.s.c. w zw. z art. 100 ust 1 u.k.s.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy zauważyć, że Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 7 lutego 2005 r. zwolnił powoda od kosztów sądowych częściowo, tj. „ponad kwotę 500 zł” i w pozostałym zakresie wniosek oddalił. To niejasne rozstrzygnięcie znalazło jednak wyjaśnienie w uzasadnieniu, z którego wynika, że zwolnienie to dotyczyło nie tylko samego wpisu od pozwu, ale i dalszych kosztów, w tym opłat ponad kwotę 500 zł. W ten sposób zostało zinterpretowane przez powoda, skoro składając ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych domagał się zwolnienia od wpisu od apelacji.

Trzeba zgodzić się ze skarżącym, że art. 14 ust 2 u.k.s.c. jest przepisem ogólnym, regulującym - co do zasady - obowiązek ponoszenia opłaty podstawowej, między innymi od środków odwoławczych, przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych przez sąd. Wynika to wprost z umieszczenia go w tytule drugim dziale 1 zatytułowanym „przepisy ogólne”, natomiast zasady zwalniania od kosztów sądowych oraz ponoszenia opłat i wydatków szczegółowo regulują przepisy zawarte w tytule czwartym ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z nie budzącym wątpliwości brzmieniem art. 101 ust 3 u.k.s.c., strona częściowo zwolniona od kosztów sądowych przez sąd obowiązana jest uiścić

opłaty oraz ponieść wydatki w takiej wysokości, jaka nie jest objęta tym zwolnieniem. Skoro powód był zwolniony od ponoszenia opłat sądowych jedynie w części, to nie może więc do niego mieć zastosowanie art. 100 ust 1 u.k.s.c., lecz przytoczony przepis art. 101 ust 3 w zw. z art. 100 ust. 1 u.k.s.c.

W razie częściowego zwolnienia przez sąd od kosztów nie pobiera się opłaty podstawowej nawet wtedy, gdy obejmuje ono w całości opłaty sądowe. Artykuł 100 ust 2 u.k.s.c. wyraźnie bowiem precyzuje obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej, tj. ogranicza go do powinności strony zwolnionej od kosztów sądowych w całości a nie w ograniczonym zakresie, np. w części dotyczącej tylko opłat sądowych.

De lege lata ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, podlega odrzuceniu i na postanowienie to nie przysługuje zażalenie (art. 107 ust. 2 u.k.s.c.). Z postanowienia z dnia 7 lutego 2005 r. zwalniającego powoda w części od opłat sądowych wynikał jego obowiązek uiszczenia opłaty od apelacji w kwocie 500 zł. W judykaturze wyjaśniono bowiem, że z przymiotu prawomocności postanowienia w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych wypływa powinność strony do uiszczenia wymaganego wpisu i faktu tego nie zmienia ponowne złożenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Dopiero wydanie i uprawomocnienie się postanowienia odmiennej treści w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych powoduje utratę mocy pierwszego postanowienia. Nie wpływa to jednak na skutki nie zastosowania się strony do treści postanowienia prawomocnego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2002 r., III RN 144/02, Wokanda 2003, nr 11, s. 29).

Zgodnie z art. 130² § 3 k.p.c. dodanym przez art. 126 pkt 12 u.k.s.c., środki zaskarżenia wniesione przez adwokata lub radcę prawnego podlegające opłacie stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia bez uiszczenia należnego wpisu sąd odrzuca bez wezwania do uiszczenia opłaty. Pomimo częściowo wadliwego uzasadnienia, zaskarżone postanowienie jest więc trafne.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c.